

UITGESPROKEN ZWEEDS

Adrie Meijer

uitgeverij
coutinho

Voorwoord

Het voor u liggende boekje *Uitgesproken Zweeds* sluit aan op de *Basiscursus Zweeds, deel 1* en *2*.

In hoofdstuk 1 van dit boekje wordt de uitspraak van het Zweeds uitvoerig behandeld.

Hoofdstuk 2 bevat een aantal uitspraak oefeningen.

Hoofdstuk 3 bevat de antwoorden van de **Oefeningen** (1-5)

die staan in de twaalf lessen van de *Basiscursus Zweeds deel 1*, alsmede een aantal suggesties voor antwoordzinnnetjes op de vragen die onder de kop **Conversatie** in de lessen 1 t/m 8 staan.

De conversatie opdrachten die staan in de lessen 9 t/m 12 zijn zeer uitgebreid en de antwoorden zijn afhankelijk van de afzonderlijke cursist, zodat het niet zinvol is hiervoor (standaard) antwoordzinnnetjes te geven. Bovendien zijn de conversatie opdrachten bedoeld om de cursist zelf zinnnetjes te laten bedenken, gebruikmakend van de geleerde woordenschat en grammatica.

Hoofdstuk 4 bevat de antwoorden van de **Oefeningen** (1-5) die staan in de twaalf lessen van *Basiscursus Zweeds, deel 2*.

Bij dit boekje hoort een website met audiomateriaal bij de uitspraak oefeningen van *Uitgesproken Zweeds* en de Zweedse teksten in *Basiscursus Zweeds, deel 1*.

De teksten zijn ingesproken door de Zweedse moedertaalsprekers (-spreeksters) Linda Gunnarsson, Angelica Trap-Sundin, Anna Fröberg, Jonny Wester en Michael Rörby. Ik wil hen gaarne dankzeggen voor hun medewerking.

Tijdens het schrijven van het hoofdstuk over de uitspraak van het Zweeds dacht ik menig keer aan de boeiende voordrachten over de uitspraak van het Zweeds die Bosse Thorén heeft gehouden op Tjörn in juli 1990. Deze voordrachten zijn voor mij een bron van inspiratie geweest. Ik dank hem daarvoor hartelijk. Mijn dank gaat ook uit naar mw. prof. dr. Amy van Marken (t) die mij, naar aanleiding van het voorlopige manuscript, een aantal nuttige suggesties heeft gegeven, en naar Angelica Trap-Sundin, die het manuscript kritisch met mij heeft doorgenomen.

Ik hoop dat dit boekje, samen met de audio online, voor menig-
een een nuttige vingeroefening is voor de praktische taalvaardig-
heid.

In de vierde druk is de cd vervangen door audio online.

Adrie Meijer
1992/2017

Inhoud

Inleiding	9
1 De uitspraak van het Zweeds	10
1.1 Het alfabet	10
1.2 Klemtoon en lengte van klinkers en medeklinkers	10
1.3 De klinkers	13
1.3.1 De uitspraak van de harde klinkers	14
1.3.2 De uitspraak van de zachte klinkers	15
1.3.3 Tweeklanken	17
1.4 De uitspraak van medeklinkers	18
1.4.1 De uitspraak van combinaties van medeklinkers	23
1.4.2 De 'sje-klank'	25
1.5 Klemtoon en accent	26
1.5.1 De plaats van de klemtoon in woorden	26
1.5.2 De uitspraak van [on]beklemtoonde woorden in zinnen	28
1.5.3 Accenten: de acutus en de gravis	29
1.5.4 Klemtoon en accent in samenstellingen	32
1.6 Het wegvallen van klinkers en medeklinkers in de spreektaal	33
1.7 Enkele slotopmerkingen	35
1.8 Bibliografie	36
2 Uitspraakoefeningen	37
2.1 Het alfabet	37
2.2 De klinkers	37
2.3 De medeklinkers	43
2.4 Klemtoon en accent 1/2	45
2.5 Partikelwerkwoorden	47
2.6 Hoofd- en rangtelwoorden	47

3	Antwoorden van de oefeningen uit Basiscursus Zweeds,	
	deel 1	49
	Eerste les	49
	Tweede les	50
	Derde les	51
	Vierde les	53
	Vijfde les	54
	Zesde les	56
	Zevende les	57
	Achtste les	59
	Negende les	60
	Tiende les	61
	Elfde les	62
	Twaalfde les	63
4	Antwoorden van de oefeningen uit Basiscursus Zweeds,	
	deel 2	65
	Eerste les	65
	Tweede les	66
	Derde les	67
	Vierde les	68
	Vijfde les	69
	Zesde les	71
	Zevende les	72
	Achtste les	73
	Negende les	75
	Tiende les	76
	Elfde les	78
	Twaalfde les	80

Inleiding

In dit boekje wordt op een zo eenvoudig mogelijke manier de uitspraak van het Zweeds besproken. Bij de transcriptie van de klinkers en medeklinkers zijn daarom zo veel mogelijk tekens van bekende Nederlandse klanken gebruikt. Zo staat bijvoorbeeld [b] voor de Zweedse lange en korte b-klank en worden, bij de beschrijving van de uitspraak van de Zweedse klinkers, in de transcripties lange Nederlandse klinkers dubbel geschreven en korte Nederlandse klinkers enkel en met een accent grave geschreven. Slechts in de transcriptie van de korte Zweedse u wordt gebruik gemaakt van [u] (een enkele [u] zonder accent grave). Dit dient ter onderscheid van de uitspraak van de korte Zweedse ö, die in de transcriptie als [ù] (een enkele [u] met accent grave) wordt geschreven. Bij de beschrijving van de uitspraak van de toonloze e en van enkele combinaties van medeklinkers wordt in de transcriptie gebruik gemaakt van enkele, wellicht minder bekende tekens zoals [ə, ɳ, ʃ en ç].

Om te laten zien hoe een Zweedse klinker, een Zweedse medeklinker of een combinatie van Zweedse medeklinkers uitgesproken dient te worden, worden in dit boekje meestal Nederlandse woorden als voorbeeld gegeven, en waar dat niet mogelijk is Engelse, Duitse of Franse. Deze voorbeelden zijn uiteraard slechts een benadering van de Zweedse uitspraak; het Zweeds wordt namelijk veel meer vóór in de mond uitgesproken dan het Nederlands. Een lange Zweedse o bijvoorbeeld zal daarom nooit even open klinken als een Nederlandse lange o.

Het is daarom van belang dat u vaak luistert naar de audio online om de uitspraak goed onder de knie te krijgen.

Het teken [:], direct na een klinker of medeklinker, wordt gebruikt om in de fonetische transcripties aan te geven, dat een klinker of medeklinker in het Zweeds verlengd wordt uitgesproken.

1 De uitspraak van het Zweeds

1.1 Het alfabet

Het Zweedse alfabet heeft 29 letters, verdeeld over 9 klinkers en 20 medeklinkers. De letters **Q** en **Z** komen slechts voor in eigennamen en in enkele leenwoorden. De letter **W** komt alleen nog voor in eigennamen en wordt beschouwd als een variant van de letter **V**. Het Zweedse spellingsalfabet luidt:

A	Adam	K	Kalle	U	Urban
B	Bertil	L	Ludvig	V	Viktor
C	Cesar	M	Martin	W	Wilhelm
D	David	N	Niklas	X	Xerxes
E	Erik	O	Olof	Y	Yngve
F	Filip	P	Petter	Z	Zäta
G	Gustav	Q	Quintus	Å	Åke
H	Helge	R	Rudolf	Ä	Ärlig
I	Ivar	S	Sigurd	Ö	Östen
J	Johan	T	Tore		

De volgorde van de eerste 26 letters (**A-Z**) van het Zweedse alfabet komt overeen met die van het Nederlandse alfabet. Na de **Z** volgen in het Zweedse alfabet nog respectievelijk de letters **Å**, **Ä** en **Ö**. In deze volgorde worden de woorden in Zweedse woordenboeken gegeven.

1.2 Klemtoon en lengte van klinkers en medeklinkers

In het Zweeds onderscheidt een beklemtoonde lettergreep zich van een onbeklemtoonde lettergreep niet alleen door verschil in toonhoogte of intonatie – zoals in veel andere talen – maar ook door verschil in lengte.

In een beklemtoonde lettergreep is altijd óf de klinker lang óf de erop volgende medeklinker, dan wel combinatie van medeklinkers. Zo'n lange klinker, medeklinker of combinatie van medeklinkers wordt verlengd uitgesproken, terwijl klinkers, medeklinkers

of combinaties van medeklinkers in onbeklemtoonde lettergrepen nooit verlengd worden uitgesproken!

- Een klinker is lang als deze:
 - 1 eindklinker is in een beklemtoonde lettergreep:

ö [eu:]	eiland
skriva [skrie:wa]	schrijven
 - 2 in een beklemtoonde lettergreep gevolgd wordt door slechts een medeklinker:

träd [trè:d]	boom
--------------	------

Op deze regel zijn een aantal uitzonderingen:

- 1 In veel eenlettergrepige woorden die eindigen op een enkele **m** of **n** is de klinker toch kort en de medeklinker lang:

han [hàn:]	hij
hon [hoen:]	zij
men [mèn:]	maar
som [sòm:]	die, dat
vem [vèm:]	wie

Bij het aangehechte bepaald lidwoord wordt deze lange **m** of **n** dubbel geschreven:

man [màn:]	man	mannen [màn:ən]	de man
rum [rum:]	kamer	rummet [rum:ət]	de kamer

N.B. Bij het volgende woord wordt de korte enkele medeklinker in de bepaalde vorm niet verdubbeld:

dam [dà:m]	dame	damen [dà:mən]	de dame
------------	------	----------------	---------

Ook bij afgeleide langere vormen waarin na de **m** of **n** een klinker volgt, wordt dubbele **m** of **n** geschreven:

hem [hem:]	naar huis	hemma [hèm:a]	thuis
den [den:]	(o.a.) de, het	denna [dèn:a]	deze, dit
dröm [drùm:]	droom	drömmen [drùm:ən]	de droom
		drömma [drùm:a]	dromen
dum [dum:]	dom	dumma [dum:a]	domme (mv.)

maar:

lön [leu:n]	loon	löner [leu:nə r]	lonen (mv.)
-------------	------	------------------	-------------

2 Een klinker die gevolgd wordt door een **j** is altijd kort:

hej [hèj:]	hallo
nej [nèj:]	nee
skoja [skòj:a]	schertsen

3 In een aantal woorden waarin de klinker gevolgd wordt door slechts één medeklinker is de klinker toch kort. Voorbeeld:

cykel [syk:əl] fiets

- Een klinker in een beklemtoonde lettergreep is kort, als hij gevolgd wordt door twee of meer medeklinkers. Dit houdt in dat de medeklinker of combinatie van medeklinkers, onmiddellijk volgend op deze klinker, lang is:

mått [mòt:]	maat
lampa [là̃m:pa]	lamp
hälft [hèl:ft]	helft
regna [rè̃n:na]	regenen

Uitzonderingen op deze regel zijn o.a.:

1 Vóór **-rd**, **-rl** en **-rn** is de klinker toch lang. (De uitspraak van deze medeklinkercombinaties wordt in 1.4.1 behandeld.):

hård [hoo:(rd)]	hard
farlig [fà:(rl)ieg]	gevaarlijk
barn [bà:(rn)]	kind

2 In een aantal woorden waarin de klinker wordt gevolgd door twee medeklinkers is de klinker toch lang:

besegra [bæ̃see:gra]	overwinnen
vakna [vâ:kna]	ontwaken
vådja [wè:dja]	zich wenden (tot)
helt [hee:lt]	helemaal
gult [guu:lt]	geel (ett -vorm)

Bovengenoemde uitspraakregels over de lengte van klinkers en medeklinkers in beklemtoonde lettergrepen zijn van groot belang om tot een goede uitspraak van het Zweeds te komen. Juist voor beginners zal het niet gemakkelijk zijn om deze regels voor de uitspraak van het Zweeds goed en snel in de praktijk te brengen, niet in de laatste plaats, omdat het onderscheid tussen langere beklemtoonde lettergrepen en kortere onbeklemtoonde lettergrepen in het Nederlands niet voorkomt. Lange klinkers worden in het Nederlands vaak dubbel geschreven – vgl. *raam* versus *ram* – en het wezenlijke onderscheid tussen een lange klinker en een korte klinker ligt in de kwaliteit, niet in de kwantiteit. In het Zweeds kan in bepaalde gevallen de lengte van een klinker of medeklinker woordonderscheidend zijn, in het Nederlands kan alleen de lengte van de klinker woordonderscheidend zijn. Vgl. in het Zweeds:

hat [hà:t] haat hatt [hà:t:] hoed

Om goed het verschil aan te geven tussen deze twee woorden, wordt de **a** in **hat** langer aangehouden dan de **a** in **hatt**.

Het langer aanhouden van klinkers alsmede van de meeste medeklinkers, zoals **f, l, m, n, r, s**, zal weinig problemen geven, maar hoe verleng je medeklinkers als bijvoorbeeld **b, d, g, k, p** en **t**? In het Zweedse woord **hatt** is de **-a-** kort en de **-t-** lang. De uitspraak van dat woord gaat als volgt. Spreek **ha..** snel uit, plaats vervolgens het puntje van de tong in die positie, die nodig is om de **-t-** uit te spreken, maar wacht vervolgens even met het uitspreken van de **-t-**. Juist de pauze vóór het uitspreken van de **-t-** maakt dat deze medeklinker verlengd wordt uitgesproken. Op dezelfde manier wordt een woord als **rädd** 'bang' uitgesproken, waarin de klinker **-ä-** kort is en de medeklinker **-d-** verlengd wordt uitgesproken.

1.3 De klinkers

Het Zweeds onderscheidt twee groepen klinkers:

Harde klinkers: **a, o, u** en **å**.

Zachte klinkers: **e, i, y, ä** en **ö**

De harde klinkers worden meer achter in de mond uitgesproken, terwijl de zachte klinkers meer vóór in de mond worden uitgesproken. Het onderscheid tussen harde en zachte klinkers is van belang voor de uitspraak van een aantal (combinaties van) medeklinkers.

1.3.1 De uitspraak van de harde klinkers

- a** Lang: wordt uitgesproken als in Engels *far*.

ta [tà:]	nemen
mat [mà:t]	voedsel

Kort: wordt uitgesproken als in Nederlands *lat*:

matt [mà:t]	moe, mat
danska [dàn:ska]	Deense

Aan het eind van een onbeklemtoonde slotlettergreep wordt **a** meer open uitgesproken:

mata [mà:ta]	voeden
skratte [skràt:a]	lachen

- o De klinker **o** wordt soms als een lange of korte [oe]-klank, soms als een lange of korte [o]-klank uitgesproken. Regels voor wanneer **o** uitgesproken wordt als een [oe]-klank en wanneer als een [o]-klank zijn niet te geven.
- o [oe] Lang: wordt uitgesproken als in Nederlands *boer*.

bo [boe:]	wonen
bok [boe:k]	boek

Kort: wordt uitgesproken als in Nederlands *zoet*:

hon [hoen:]	zij
bott [boet:]	gewoond

- o [o] Lang: wordt uitgesproken als in Nederlands *zoon*:

son [soo:n]	zoon
-------------	------

Kort: wordt uitgesproken als in Nederlands *rot*:

noll [nòl:]	nul
oss [òs:]	ons

u Lang: wordt uitgesproken als in Nederlands *duwen*:

du [duu:]	jij
gul [guu:]	geel

Kort: wordt uitgesproken als in Nederlands *dubbel*:

full [ful:]	vol
skugga [skug:a]	schaduw

å Lang: wordt uitgesproken als in Nederlands *zoon*:

så [soo:]	zo
hår [hoo:r]	haar

Kort: wordt uitgesproken als in Nederlands *rot*:

håll [hòl:]	kant
rätta [ròt:a]	rat

1.3.2 De uitspraak van de zachte klinkers

e Lang: wordt uitgesproken als in Nederlands *breed*:

be [bee:]	verzoeken
het [hee:t]	heet

Kort: wordt uitgesproken als in Nederlands *weg*:

hem [hèm:]	naar huis
ett [èt:]	één

In voor- en achtervoegsels wordt **e** uitgesproken als in Nederlands *bezoek*:

beslut [bəsluu:t]	beslissing
huset [huu:sət]	het huis

spegel [spee:gəl] spiegel

N.B. Het woordje **de** 'de (mv.), zij (mv.)' wordt uitgesproken òf als [dee:], òf als [dòm:]. Het woordje dem 'hen, hun' wordt uitgesproken òf als [dèm:] òf als [dòm:].

i Lang: wordt uitgesproken als in Nederlands *bier*:

bi [bie:]	bij (zelfst.nw.)
bit [bie:t]	stukje

Kort: wordt uitgesproken als in Nederlands *biet*:

sill [siel:]	haring
sitta [siet:a]	zitten

y Lang en kort wordt **y** uitgesproken als een Nederlands *ie*, maar met geronde lippen, d.i. een klank, die tussen Nederlands *ie* en *uu* in ligt. Lang:

ny [ny:]	nieuw
flyta [fly:ta]	stromen

Kort:

rygg [ryg:]	rug
flytta [flyt:a]	verhuizen

N.B. De uitspraak van **fyrtyo** 'veertig' is [fùrt:ie]

ä Lang: wordt uitgesproken als in Nederlands *erg*, maar langer aangehouden:

nät [nè:t]	net
läsa [lè:sa]	lezen

Lange **ä** voor **r** klinkt als *ai* in Nederlands *elitair*, maar langer aangehouden. Deze klank wordt meer achter in de mond uitgesproken:

är [è:r]	is
lära [lè:ra]	leren

Kort: wordt uitgesproken als in Nederlands *weg*:

läpp [lèp:]	lip
ränta [rèn:ta]	rente

ö Lang: wordt uitgesproken als in Nederlands *beuk*:

hö [heu:]	hooi
lön [leu:n]	loon

Lange ö vóór r wordt uitgesproken als in Frans *beurre*, maar langer aangehouden. Ook deze klank wordt meer achter in de mond uitgesproken (vgl. lange ä vóór -r):

höra [hu:ra]	horen
--------------	-------

Kort: wordt uitgesproken als in Nederlands *put*:

dröm [drùm:]	droom
höja [hùj:a]	verhogen

Ook korte ö vóór r, die wordt uitgesproken als in Engels *girl*, wordt meer achter in de mond uitgesproken:

dörr [dùr:]	deur
-------------	------

1.3.3 Tweeklanken

Het Zweeds kent de tweeklanken **au** en **eu**. Deze klanken komen slechts voor in enkele leenwoorden.

Au wordt meestal als [ao] uitgesproken (waarbij de **a** en de **o** als één klank, niet apart worden uitgesproken), maar [à] en [uu] is ook mogelijk:

automat [aotoemà:t]	automaat
augusti [aogus:tie] of [àgus:tie]	augustus
restaurang [rèstuuràŋ:]	restaurant

Eu wordt meestal als [ev] uitgesproken:

terapeut [teeràpèv:t]	therapeut
euro [èv:roe]	euro

Echter **eu** in **Europa** wordt uitgesproken als [eu] of [ee]:

Europa [eeroe:pa] of [euroe:pa]	Europa
---------------------------------	--------

1.4 De uitspraak van medeklinkers

De stemhebbende medeklinkers **b, d, g, j, l, m, n, r** en **v** worden in het Zweeds, anders dan in het Nederlands, óók als zij aan het eind van een woord staan stemhebbend uitgesproken. Stemhebbende medeklinkers als **b, d, g** en **v** worden aan het eind van een woord dus *niet* uitgesproken als respectievelijk de stemloze **p, t, k** en **f**.

- b** De **b** wordt uitgesproken als Nederlands *b*. De **b** blijft altijd stemhebbend behalve vóór **t**, dan wordt **b** uitgesproken als stemloze Nederlands *p*. Ook vóór **s** wordt **b** vaak stemloos uitgesproken:

bil [bie:l]	auto
jobb [jòb:]	baan
jobba [jòb:a]	werken
snabbt [snàp:t]	snel
absolut [àpsøeluu:t]	absoluut

- c** De **c** vóór een zachte klinker wordt uitgesproken als Nederlands *s*. Vóór een harde klinker wordt **c** uitgesproken als Nederlands *k*. Een dubbele **c** wordt uitgesproken als Nederlands *x*:

central [sèntrà:l]	centraal
cyklist [sykliet:t]	fietser
campa [kàm:pa]	kamperen
cup [kup:]	cup
accent [àksèn:t]	accent

- d** De **d** wordt uitgesproken als Nederlands *d*. De **d** blijft altijd stemhebbend behalve vóór **s**, dan wordt **d** stemloos uitgesproken als Nederlands *t*:

dam [dà:m]	dame
hed [hee:d]	heide
låda [loo:da]	lade
rädd [rèd:]	bang
bädda [bèd:a]	(bed) opmaken
gods [goet:s]	landgoed
stadshus [stàt:shuu:s]	stadhuis

f De **f** wordt uitgesproken als Nederlands *f*, maar scherper:

fel [fee:l]	fout
luffare [luf:arə]	zwerver

g De **g** vóór een zachte klinker of aan het eind van een woord na **l** of **r** wordt uitgesproken als Nederlands *j*.

In alle andere gevallen, alsmede aan het begin van onbeklemtoonde lettergrepen vóór een zachte klinker, wordt **g** uitgesproken als een zachte stemhebbende *k*, zoals in Frans *gauche* of Engels *go*.

Vóór **t** en **s** wordt **g** uitgesproken als een stemloze Nederlandse *k*. (Zie voor de uitspraak van **g** als 'sje-klank' in Franse leenwoorden 1.4.2.):

ge [jee:]	geven
gissa [jies:a]	gissen
gäst [jès:t]	gast
älg [èl:j]	eland
Göteborg [jeu:təbòr:j]	Gotenburg
egen [ee:gən]	eigen
gas [gà:s]	gas
god [goe:d]	goed
gå [goo:]	lopen
låg [loo:g]	laag
dagg [dàg:]	dauw
ligga [lieg:a]	liggen
sagt [sàk:t]	gezegd
(det är) dags [dàk:s]	(het is) tijd

N.B. Let op de uitspraak van **g** in:

mig [mèj:]	mij
dig [dèj:]	jou
sig [sèj:]	zich
g [gee:]	de letter g
säga [sèj:a]	zeggen
säger [sèj:ər]	o.t.t. van zeggen

h De **h** wordt uitgesproken als Nederlands *h*:

hat [hà:t]	haat
hus [huu:s]	huis

j De **j** wordt uitgesproken als Nederlands *j*:

ja [jà:]	ja
nej [nèj:]	nee
hojta [høj:ta]	schreeuwen

k De **k** vóór een zachte klinker wordt uitgesproken als *sj* als in Nederlands *sjouwen*. Deze klank, die aangegeven wordt met [ç], wordt 'tje-klank' – spreek uit [çee-] – genoemd. In alle andere gevallen, alsmede vóór zachte klinkers aan het begin van onbeklemtoonde eindlettergrepen, wordt **k** uitgesproken als Nederlands *k*. Een **k** vóór een harde klinker wordt meestal geaspireerd (met een [h]-klank) uitgesproken. Een dubbele **k** wordt altijd geschreven als **ck**:

kikare [çie:karə]	kijker
kyss [çys:]	kus
kam [kʰàm:]	kam
koka [kʰoe:ka]	koken
öken (eu:kən]	woestijn
klo [kloe:]	klaauw
rak [rà:k]	recht
räcka [rèk:a]	voldoende zijn

N.B. Het Zweeds kent een aantal woorden, bijvoorbeeld leenwoorden, waarin **k**, gevolgd door een zachte klinker, niet als *sj* wordt uitgesproken maar als *k*:

kille [k ^h iel:ə]	jongen, kerel
kö [k ^h eu:]	rij

l De **l** wordt dun uitgesproken als in Frans /e/:

lag [là:g]	wet
kal [k ^h à:l]	kaal
kall [k ^h àl:]	koud
flagga [flàg:a]	vlag
halka [hàl:ka]	uitglijden

m De **m** wordt uitgesproken als Nederlands *m*:

mot [moe:t]	tegen
dam [dà:m]	dame
damm [dàm:]	dam
rimma [riem:a]	rijmen

n De **n** wordt uitgesproken als Nederlands *n*:

nu [nuu:]	nu
gran [grà:n]	spar
grann [gràn:]	mooi
rinna [rien:a]	stromen

p De **p** wordt uitgesproken als Nederlands *p*. Een **p** vóór een klinker wordt meestal geaspireerd (met een [h]-klank) uitgesproken:

pall [p ^h àl:]	kruk
pil [p ^h ie:l]	pijl
pris [prie:s]	prijs
köp [çeu:p]	koop
läpp [lèp:]	lip
nappa [nàp:a]	bijten (van vis)

q De **q** wordt uitgesproken als Nederlands *q*:

Quist [kwies:t]	de naam Quist
-----------------	---------------

- r** De **r** wordt uitgesproken als Nederlands *r*. Hij wordt rollend vóór in de mond uitgesproken. In Zuid-Zweden wordt de **r** meer achter in de mond uitgesproken.

röra [ru:ra]	bewegen
borr [bòr:]	boor
härma [hèr:ma]	imiteren

- s** De **s** wordt altijd – dus ook aan het eind van een woord of tussen twee klinkers – uitgesproken als een scherpe Nederlandse *s*:

sol [soe:l]	zon
gås [goo:s]	gans
gäss [jès:]	ganzen
resa [ree:sa]	reis
rosor [roe:soer]	rozen
missa [mies:a]	missen
skada [skà:da]	schaden
slag [slà:g]	slag
smal [smà:l]	smal
snäll [snèl:]	aardig
spegel [spee:gəl]	spiegel
sprit [sprie:t]	alcohol

- t** De **t** wordt uitgesproken als Nederlands *t*. Een **t** vóór een klinker wordt meestal geaspireerd (met een [h]-klank) uitgesproken:

tala [t ^h à:la]	spreken
te [t ^h ee:]	thee
mata [mà:ta]	voeden
matta [màt:a]	kleed
stol [stoe:l]	stoel
trä [trè:]	hout
strid [strie:d]	strijd

- v, w** Zowel de **v** als de **w** worden uitgesproken als Nederlands *w*. De **w** komt voor in eigennamen en in leenwoorden:

vin [wie:n]	wijn
leva [lee:wà]	leven
svår [swoo:r]	moeilijk

tvivel [twie:wəl]	twijfel
Willy [wiel:y]	Willy

x De **x** wordt uitgesproken als Nederlands **x**:

sex [sèk:s]	zes
häxa [hèk:sa]	heks

N.B. De klinker vóór **x** is altijd kort.

z De **z** wordt uitgesproken als een scherpe Nederlandse **s**:

zon [soe:n]	zône
-------------	------

1.4.1 De uitspraak van combinaties van medeklinkers

Het Zweeds kent veel combinaties van twee of drie medeklinkers, die òf als één klank worden uitgesproken, òf in combinatie met elkaar anders worden uitgesproken dan wanneer zij los van elkaar voorkomen.

- Medeklinkercombinaties voor **j**

Naast de enkele **j** worden ook de volgende medeklinkercombinaties aan het begin van een lettergreep als [j] uitgesproken:

dj-	djur [juu:r]	dier
gj-	gjuta [juu:ta]	gieten
hj-	hjalte [jèl:tə]	held
lj-	ljuga [juu:ga]	liegen

- De medeklinkercombinaties **-ng**, **-nk** en **-gn**

De combinatie **-ng** wordt uitgesproken als in Nederlands *ring*.
De combinatie **-nk** wordt uitgesproken als in Nederlands *bank*.
De combinatie **-gn** wordt uitgesproken als [ng] zoals in Nederlands *ring*, gevolgd door [n]. De **-ng**-klank wordt aangegeven door [ŋ]:

lång [lòŋ:]	lang
hånga [hèŋ:a]	hangen
bank [bàŋ:k]	bank
tänka [tʰèŋ:ka]	denken

vagn [vàn:n]	wagen
regna [rèn:na]	regenen

- De uitspraak van **r** gevolgd door **d, l, n, s** of **t**

Bij de uitspraak van de combinaties **rd, rl, rn, rs** en **rt** wordt de tong zo ver mogelijk naar achteren tegen het verhemelte aangedrukt, zodat de **r**-klank opgaat in de klank van de daarop volgende medeklinker. De **r**-klank blijft echter wel hoorbaar:

ord [oe:(rd)]	woord
mörda [meu:(rd)a]	vermoorden
farlig [fà:(rl)ieg]	gevaarlijk
porla [p ^h oo:(rl)a]	stromen
kvarn [kwà:(rn)]	molen
hjärna [jè:(rn)a]	hersens
fors [fò(rs):]	stroomversnelling
första [fù(rs):ta]	eerste
fart [fà(rt):]	vaart
hjärta [jè(rt):a]	hart

N.B. Soms wordt **rl** uitgesproken òf als [rl] òf als [l], (waarbij de **r**-klank helemaal verdwijnt):

kärl [çè:(rl)]/[çè:l]	ketel
härlig [hè:(rl)ieg]/[hè:lieg]	heerlijk

Soms vervalt de [l]-klank en wordt **rl** uitgesproken als [r].

karl [k ^h à:r]	kerel, man
---------------------------	------------

In enkele woorden, eindigend op **-rt**, kan de [t]-klank vervallen:

konstert: naast [k ^h ònsè(rt):]	ook [k ^h ònsè:r]	concert
kuvert: naast [k ^h uwè(rt):]	ook [k ^h uwè:r]	envelop

De uitspraak van **dessert** 'dessert' is [dèsè:r].

- Medeklinkercombinaties voor 'tje-klank'

Naast de **k** vóór zachte klinkers worden ook de medeklinkercombinaties **kj** en **tj** als [ç] ('tje-klank') uitgesproken: